

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΕΟΝ DE TINSEAU

ΜΙΑ ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

βαρώνος ντε Σαιντ 'Αντέμ, ήταν πρόξενος της Γαλλίας σε κάποιο μεγάλο λιμάνι των 'Ινδιών. Ζούσε κεί ευτυχημένος με τη γυναίκα του Αιμαρτίν και την πεθερά του.

Μά μέσα σε δυό χρόνια απ' την εγκατάστασι τους κεί κάτω, στα άνθησινα και ελώδη έβεινα κλίματα, οι πυρετοί πιάσαν κυριολεκτικώς τον δύστηχο βαρόνο κ' έπειτα από άρκετων μηνών άγониά και χαροπάλεμα, κατόρθωσε με χίλια βάσανα να γλιτώση τη ζωή του, μα κατέστρεψε τελείως την υγεία του. Είχε πάθει ή καρδιά του.

Οι γιατροί τον συμβούλευσαν να παραιτηθ ή το γρηγορώτερο απ' τη θέση του και να γυρίση στη Γαλλία. 'Ισως κατόρθωνε μ' αυτόν τον τρόπο να ζήση λίγα χρόνια ακόμα.

Συμφορήθηκε όμως με τη συμβουλή τους ο βαρόνος, όχι τόσο για τον εαυτό του, όσο για τη γλυκειά του Αιμαρτίν, που την έλάτρευε κυριολεκτικώς. "Έβλεπε τα άρχα της μάγουλα, που ή ξαγρήπνες στο προσκεφάλο του δουν καιρό ήταν άρρωστος βαρεί, τα είχε βαθεία σκαμμένα και ή καρδιά του πονούσε πιο πολύ ακόμα. Νοίκιασε λοιπόν χωρίς αναβολή δυό καμπίνες στο πρώτο βατόρι πουβενε για τη Γαλλία κ' αναχώρησε.

Στη μιά καμπίνα εγκαταστάθηκαν ή δυό γυναίκες και στην άλλη ο βαρόνος μ' ένα σπατάριότη του, τον παραγγελιοδόχο Κεστεμιτέ, που γύριζε κ' αυτός στην πατρίδα του, άπου έκανε καλά την τύχη του στις 'Ινδίες.

Ο Κεστεμιτέ ήταν άνταπντρος. 'Αγαπούσε τρελλά, πριν απ' το γάμο της με τον βαρόνο, την χαριτωμένη Αιμαρτίν κ' όταν αυτή προτίμησε τον βαρόνο, ο δύστηχος έρωτευμένος δεν της κράτησε καθόλου χάρα. 'Απειναντίας μάλιστα άρρασίθηκε σ' αυτήν ακόμα πιο πολύ, κρατήθηκε μακριά της σε μιά εύλαδική άπόσταση, άρνήθηκε να παντρευθ ή με άλλη, παρ' όλα τα σαράντα επάνω—κάπο χρόνια του, κ' έγινε στενός κ' άχώριστος φίλος, ειλωρινής και χωρίς πρόστυχε ύπεροβολίες, του ευτυχημένου άντερραστου του, του βαρόνου Σαιντ 'Αντέμ.

Τό βατόρι τραβούσε τώρα για τη Γαλλία. Ο βαρόνος φαινομενικά κρατιόταν στα πόδια του λιγάκι, μα ή γυναίκα του ύποφερε φορητά από ήμιαρτίες και άναμια ύπεροβολή. Ο γιατρός του πλοίου φοβόταν έξαιρετικά για την εθραυστή αυτή κοιλιάρια κ' δίλοι την τραγύριζαν άκούραστα με στοργικές περιποιήσεις.

Έφτασαν στην 'Ερυθρά Θάλασσα, στο 'Αντεν. Τό βατόρι σταμάτησε όλημερίς να πάρη κάρβουνο. 'Απ' τό άπόγευμα ακόμα ή Αιμαρτίν φίλησε τον βαρόνο και κλεισθηκε με τη μοιά της στην καμπίνα, γιατί ή θάλασσα δυνάμωσε πιο πολύ τον ποικεφάλο της και θέλησε να ήσυχάση. Ο βαρόνος ξάπλωσε κ' αυτός με τη σειρά του στην καμπίνα του. Κι ο φίλος του ο Φλοριμόν, μόνος του πειά, παρακολούθησε με ματιάς άφηρημένες τη φρότσια του κάρβουνου. Μά βαρέθηκε στα τελευταία μ' αυτός, χαμογύριθηκε μιά—δυό φορές και τραβήξε να ξαπλώση στο κρεβάτι του.

Έξαφνα, κατά τα μεσάνυχτα, μέσα στον βαθύ του ύπνου, έννοιασε ο Φλοριμόν κρουν ιδρώτα να βρέχη τό κορμί του. Κάτι άπαίσα, άκαθόριστο πελειός, του πλάκωνε τα στήθεια και τοίκοδε την άνάσα. "Ενας έφιάλτης τρομερός, φοικαλέος. Μιά σιγρή, σατανική φωνή του μοιμούριζε μέσα στον ύπνο του πως κοιμότανε στην ίδια καμπίνα μ' έναν πεθαμένο!...

Ξύπνησε τρομαγμένος, πήδησε κάτω απ' τό κρεβάτι του και με γόνατα λυγισμένα και χέρια τρεμουλιάρικα, άναψε γρήγορα τό φώς. Κότταξε με δισταγμό και φόβο στο διπλανό κρεβάτι που κοιμόταν ο βαρόνος Σαιντ 'Αντέμ και είδε άνατριχιασμένος δυό γυναίλας απ' τό θάνατο κ' ορθάνοιχα μάτια, νάνα καρφομένα επάνω του, δίχως νάχουν έκφραση καθόλου στην τρομακτική άκινήσιά τους. Τά μάτια του βαρόνου πούχε πεθάνει ξαφνακά.

Μοιμούρε τότε απ' τη φρόση, σκέπασε τα μοιτρα του με τίς παλάμες για να μη βλέπη πειά και σκιδοντας τό κεφάλι του, άνοιξε βιαστικά την πόρτα και χύθηκε στο διάδρομο άλαφιασμένος.

Ο κρουν θάλασσινός άέρας της νύχτας χύτησε σαν μαστίγιο τα παραγμένα νεύρα του και τάφερε σε κάποια κατάσταση γαλήνης. Και μισογύμνος καθώς ήταν, μην τοιμόντας κ' ξανάπητη στην καμπίνα να ντυθ ή, ξύπνησε τον πλοίαρχο του βατοριού και τοίπε με λίγα κομπιασμένα λόγια την τραγική του περιπέτεια. Πρόσθεσε συγχρόνως πως με κανένα τρόπο δεν έβρισκε να μάθ ή ή δύστηχη γυναίκα του βαρόνου τον θάνατο του άγαπημένου της.

Ο πλοίαρχος έβλεπε τό κεφάλι του λιγάκι, άτάραχος και συνηθισμένος σε παρόμοια ξαφνακά περιστατικά, κ' έλεε στο τέλος με άπάθεια :

—'Ακούστε με, κύριε Κεστεμιτέ. Θα στειλώ τό γιατρό του πλοίου να πιστοποιή και να βεβαιώση τον θάνατο του βαρόνου. Θα ύπογράφουμε οι τρεις μας τό σχετικό πρακτικό θανάτου και μυστικά, χωρίς να κάνουμε κανένα θόρυβο, για να μη νοιάσουν ή γυναίκες τό παρακωλύ, θα ράψουμε τό πτώμα σ' έναν σάκιο, θα τον κρεμάσουμε βαθύτα στο μέρος των ποδαριών και... μπλούμ! θα τό πετάξουμε στη θάλασσα.

—Γιά όνομα Θεού, κύριε πλοίαρχε! φώναξε με φρόση ο κ. Κεστεμιτέ. Και τί θα πούμε στη γυναίκα του, που τον λατρεύει, άφρω προί—προί όταν τον άναζητήσει;

Ο πλοίαρχος κίτταξε με συμπάθεια τον έξαλλο έλαβάτη, έσκυψε τό κεφάλι του, στήθηκε σκετικώς λίγες στιγμές κ' όταν τό άναστράωσε και ξανακίτησε τον κατωίτηνο σινομιλητή του, έλαμπαν τό μάτια του από κάποιο φώς γεμάτο μυστήριο. Καμήλωσε κατόπιν τό πρόσωπό του κοντά στο άλλαγμένο απ' την άγονία και τη φρόση πρόσωπο του Κεστεμιτέ κ' άρχισε να του μιλάει σιγά, να του έξηγη τό σχέδιό του.

Τό πρόσωπο του Κεστεμιτέ φωτίστηκε.

—Ναι, είπε άνασπενάζοντας με άνακούρσια, ως γίνει έτσι, είναι τό καλύτερο.

***

Πέρασαν πέντε μήνες. Ξαπλωμένη μπρός στο τζάκι, ή Αιμαρτίν κίτταξε τίς φλόγες που άνατηρούσαν πρόσχα. Χαροπάλαψε με τό σωστά της τόσον καιρό τώρα, κλονισμένη βαθεία κ' απ' τον έξαφνο χαμό του άγαπημένου της. Μά σόθηκε χάρις στα άνθησινα νεύρα της και στην άπεριόγραπτη άφοσίωσι του Φλοριμόν που δεν έβριχε νύχτα και μέρα απ' τό προσκεφάλο της. Βρισκόταν τώρα στην άνάφορσί της, κάτω εκεί στο έξοχικό της κτήμα, στις όχθες του ποταμού Λουάφ, στην πατρίδα της, στη Γαλλία.

Πιλά της σκεκόταν ο Φλοριμόν και της κρατούσε στα χέρια του χέρια τα κοιλίστρια διακά της, κίτταζόντας την με άπειρη λαχτάρα και στοργή. Κι' αυτή, γεμάτη ευγνωμοσύνη, για την άσυνήθητη άγάπη κ' άφοσίωσι του, τον κίτταξε με κάποια λαχτάρα μυστική στα όμορφα όλογαλάνα της μάτια.

Μά να την, Πάλλι ξαναπήρε τό σοβαρό ύφος της και τον κίτταξε τώρα με κάποιο θιμό και δυσάρεσκεια μαζί. Του μοιμούριζε πάλι πεισματάρικα, φωτόντας τον, κ' εγώ δεν έξερω πόσο ποσοτή φορά από κείνη την άπαίσα ήμερα, που πρωτόμαθε τον θάνατο του άνδρός της :

— Πές μου, Φλοριμόν. Κάποιο μυστήριο φορητό κρέβεται κάτω απ' τον θάνατο του δύστηχου μου συζύγου. "Εχω έφιάλτες. "Ονειρα τρομακτικά ταράζουνε τον κλονισμένο απ' την άρρώστεια ύπνο μου. Δεν θα ήσυχάσω, αν δεν μάθω την άλήθεια, όσο τρομακτική κ' αν είναι. Κάτι μου λέει πως στο νεκροταφείο, στον τάφο του συζύγου μου κάποιο άλλος σασιζει κλεισμένος. Τό βλέτω όλοκάνθαρο αυτό στα φοικαστικά όνειρά μου, που με ξυπνάνε άπότομα κάθε νύχτα, μοιούκιμα στον ιδρώτα. Πές μου, Φλοριμόν. Τό θέλω. Τό θέλω. "Ισως, αν μάθω την άλήθεια, να βρω πειά την ήσυχία μου... "

Ο Φλοριμόν, άνατριχιάζοντας από τη φρόση του στη θύμησι της τρομερής αυτής ιστορίας, της ψιθύρισε με πόνοι :

—'Απέφευγα, άγαπημένη μου, να σου τό πώ τόσον καιρό, τακακισμένη καθώς σ' έβλεπα απ' τη συγκίνηση κ' απ' την άρρώστεια. Μά τώρα δυνάμωσες λιγάκι και μπορείς ν' άνθέξης στον κλονισμένο αυτόν. "Ακούσε με και συγχώρεσε με. Για όσα έκανα αυτό που έκανα και θάβινα και τη ζωή μου ακόμα, "Αξου με... "Όταν παρακάλεσα τον πλοίαρχο να με βοηθήση να σου κρύψουμε τη συγκλον-

—"Ω, ναι, σε συγχωρώ... σε συγχωρώ μ' όλη μου την καρδιά, φίλε μου...

στική είδηση του θανάτου του συζύγου σου, κι' έβλαψα σχεδόν μισοστά που και τον εξόραζα να με βοηθήσει για να γλυτώσεις απ' την πάρα μιάς τέτοιας θλιβεράς είδησης, αυτός φάνηκε άρκετά καλός και μουπε, αφού σκέφτηκε λίγη ώρα : «Κύριε Κεοστειτέρ, οι κανονισμοί των ναυτικών είναι άμελλετοι κι' άσφαράβατοι. Πρέπει να στείλω στην θάλασσα το βυθό, μέσα σε 24 ώρες απ' την ώρα του θανάτου του κάθε νεκρόν που βρίσκεται στο πλοίο μου τη στιγμή που ταξιδεύει και δεν πρόκειται να πάση μέσα στο διάστημα αυτό σ' ένα άποιοδήποτε λιμάνι. 'Ο κανόνας είναι γενικός και δεν εξαιρείται ούτε ο λόρδος αντιβασιλευς των 'Ινδιών. Θα κάνουμε όμως το εξής : Θα πετάξουμε τον νεκρό του βαρόνου στη θάλασσα ραμμένο στο σακιά και νόχτα καθώς ειναι, κανένας δεν θα πάη είδηση. Την άλλη μέρα το πρωί, θα βεβαιώσουμε μαζί την κυρία βαρόνη πως ο σύζυγός της βγήκε έξω στο 'Αντεν, στην πόλη που παρήγαμε το κάρβουνο κι' έφυγε το βατόρι χωρίς να το προλάβη. Θα κερδίσετε έτσι μερικώς μερες όσο να φτάσουμε στη Νεάπολι. 'Εκεί, περιμένοντας διηθεν να φτάση ο βαρόνος με το πρώτο βατόρι που θα ρθή απ' το 'Αντεν, θα την προπαρασκευάσετε σιγά-σιγά για τη θλιβερή αλήθεια».

» Εύχαριστήσα τον πλοίαρχο, και κατόπιν, αφού ο γιατρός του πλοίου βεβαίωσε τον θάνατο του βαρόνου εκκ συγκοπής της καρδιάς, τον έρριξαμε στη θάλασσα, σύμφωνα με τον κανονισμό. Τη λαχάρα και τις συγγνώμεις σου την άλλη μέρα, όταν σου ελτα πως ο βαρόνος έμεινε στο 'Αντεν, τις ξέρεις, μη δεν ξέρεις τι έτράβηξα εγώ. Θα σου τα πω με λίγα λόγια.

» Φτάσαμε τη Νεάπολι. Βλέποντας πως άργα ή γρήγορα θα μάθαινες την αλήθεια, γιατί σε πέντε μερες θα ρχόταν το άλλο βατόρι απ' το 'Αντεν, επέλεξα και σ' έστειλα στη Γαλλία, εδω δηλαδή που βρισκόμαστε τώρα.

» Ύστερα σου τηλεγράφησα απ' τη Νεάπολι, πως ηθε το βατόρι, μα ότι ο δύστιχος βαρόνος ήταν άρρωστος βαρεά. Σοβτείλα κατόπιν και δεύτερο τηλεγράφημα πως ο σύζυγός σου πέθανε ξαφνικά, μα τότε μου τηλεγράφησες ξετρελαμένη απ' τον πόνο, πως έρχομαι να τον δής, έστο και νεκρό, για στεργή φορά!

» Τρώαζα. Σκέφτηκα με άνειποτη αγονία, πως αν μάθαινες την καθαρή αλήθεια, πως αν ήξερες ότι ο άτυχος σύζυγός σου βρισκόταν στα κατάβηθα της θάλασσας, ραμμένος σ' ένα σακιά και φαγομένος απ' τα ψάρια, δεν θα μπορούσες ν' άνθξεις σ' ένα τέτοιο κλονισμό. 'Εβαλα λοιπόν σ' ένεργεια μέσα ριζικά. Σου τηλεγράφησα άμείσως να μην έρθης καθόλου, γιατί θα έφερνα το πτώμα του βαρόνου να το θάψουμε στην πατρική του γη. Το επείσημά μου ήταν σίγουρο. 'Επεισήφρες κι' έμεινες. Κι' εγώ άγόρασα ένα πτώμα απ' το νεκροτομείο της Νεαπόλεως, τ'όβαλα σ' ένα φρέτρο πολυτελέστατο και τ'όφερα στη Γαλλία!...

» Δεν σ' άφησα ν' άνοιξης το σκέπασμα του φρέτρου, με την πρόφαση, ότι το πτώμα είχε άρχισει να σαπίζη... και το θάψαμε μαζί με μεγαλότροπη κηδεία, στον οικογενειακό σας τάφο.

» Συγχώρησέ με, γλυκιά μου Αιμαρτίν. 'Ηταν ιεροσυλία αυτό πουάνα. Φριχτή ιεροσυλία. Μα έσωση τη ζωή σου κι' ο καλός Θεός άσφαλώς θα με συγχώρησε. Συγχώρησέ με και συ τώρα...»

'Η Αιμαρτίν δεν μίλησε. Λάκρμα βουβά και άφθονα κυλούσαν απ' τα χαμηλωμένα μάτια της. Τέλος σηκώθηκε επάνω, πλησίασε τον Φλοριάν και του ψιθύρισε, άγκυλιάζοντας τον :

— Σε συχωρωθ... 'Ω, και, σε συχωρωθ μ' όλη μου την καρδιά, φίλε μου.

Κι' όταν έβλεπε ο χρόνος της χηρείας, έγιναν κι' οι δύο τους ένα ζευγάρι τρυφερό, που ξέχασε τις περασμένες πίκρες στην εύτυχισμένη του ζωή....

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ

'Ο περίφημος στρατηγός των Θηβών 'Επαμεινώνδας, όταν είχε έστρατεύσει στην Πελοπόννησο, παρέταξε μια μέρα τους στρατιώτες του και τους παράγγειλε νάναι έτοιμοι προς μάχη.

'Εξαφνα, ενώ δεν υπαλείπετο παρά η διαταγή της επίθεσης, έπεσε εξαφνα ένας κεραινός, πράγμα που έθωροείτο πάντοτε καθώς οιανός για τους πολεμιστάς.

— Τι σημαίνει αυτό; άρχισαν να ρωτούν με άνησυχία οι Θηβαίοι.

— Σημαίνει, ότι οι έχθροι μας θα νεισηθούν, άποκριθήσε ο 'Επαμεινώνδας δίνοντας έτσι θάρρος στους άνδρας του, οι άποιοι έκέρδισαν εκείνη την ημέρα μα από τις περιφανέστερες νίκες.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η ΚΗΔΕΙΑ ΚΑΙ Η ΤΑΦΗ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην άρχαία 'Ελλάδα, όταν ένας άνθρωπος πέθαινε, μαζεύονταν σπιτι του, όπως γίνεται άλλωστε και σήμερα, οι συγγενείς και οι φίλοι του και τον έβλαψαν. 'Ο θρήνος αυτός πάνω απ' τον νεκρό διαρκούσε, στα χρόνια του 'Ομήρου, άρκετώς μερες. Συγκεκριμένως, κατά τη μαρτυρία του 'Ομήρου, το λείψανο του 'Εκτορος έμεινε εκτεθειμένο έννηρά και του 'Αχιλλέως δεκαεπτά ή μερες.

'Αργότερα όμως, έθαβαν τον νεκρό την επομένη του θανάτου του.

Προτού κηδέφουν τον νεκρό και τον θάφουν, συνήθιζαν να κάνουν θυσία στους θεούς. 'Αλλ' απ' τον καιρό του Πλάτωνος κι' ύστερα, η συνήθεια αυτή καταργήθηκε.

Στην έκφορά του νεκρού πρώτοι—πρώτοι πήγαιναν οι άνδρες. Έπειτα ακολουθούσε το λείψανο και στο τέλος έρχόντουσαν η γυναίκες. Μέρος της νεκρικής συνουδειας άποτελούσαν και οι λεγόμενοι θρηνηδοί, οι άποιοι έπαίζαν στους αούλους των πένθιμων σκοπούς.

Το νεκρικό κρεβάτι το βαστούσαν στο δρόμο άνθρωποι του σπιτιού. 'Αργότερα όμως ελήθροναν για τη μεταφορά του φρέτρου είδικούς ύπαλλήλους. 'Επίσης συνήθιζόταν η μεταφορά του νεκρού και με άρμα, το όποιο έσυραν άλογα ή μουλάρια.

Οι άρχαίοι έθαβαν η έθαγαν τους νεκρούς των. Ειναι δύσκολο όμως να εξακριβωθή ποιός από τους δύο τρόπους πρωτοχρησιμοποιήθηκε.

Φαίνεται εν τούτοις, ότι οι νεκροί που άνήγαν σ' επίσημες οικογένειες, εθάττοντο κυρίως. Φαίνεται επίσης ότι η ταφή ήταν έθιμο αιγυπτιακό και κατόπιν μεταφέρθηκε στην 'Ελλάδα.

'Ο Λυκούργος επέβαλε στους Σπαρτιάτες την ταφή των νεκρών διά νόμου. Ειναι δε σχετικώς γνωστόν, ότι ο άρχαίος αυτός νομοθέτης είχε ταξιδεύσει και είχε διαμείνει άρκετό διάστημα στην Αίγυπτο.

Στην εποχή του 'Ομήρου, οι νεκροί έκαιγονταν. 'Όλοι οι ήρωες που αναφέρονται στην 'Ιλιάδα, όταν έσκοτόνοντο στη μάχη, έκαιγοντο από τους συντρόφους των. 'Αριστη μάλιστα και πιστοτάτη περιγραφή άποτεφρώσεως νεκρού βρισκόμμε στον 'Ομηρο για τον Πάτροκλο.

Φαίνεται όστόσο, ότι η καύση των νεκρών είχε προημειεί τότε, γιατί ήταν πολύ εύκολο να μεταφέρουν τη σκόνη τους κατόπιν στην πατρίδα τους.

Δεν πρέπει όμως να νομισθί, πως η καύση των νεκρών ήταν οικονομικότερη. 'Αντιθέτως, άπαιτούσε πολλές δαπάνες εκ μέρους των εκλιπόντων, επειδή ήταν συνδεδεμένη με επίσημη λοιπή και με πολυέσδες θυσίες, τις λεγόμενες εκατόμβες. Και λεγόντουσαν έτσι, επειδή συνήθως σε κάθε τέτοια τελετή έθυσιάζοντο εκατό βόδια.

'Όσοι νεκροί δεν έκαιγοντο, έποποθεούντο μέσα σε λάρνακες, κατασκευασμένες είτε από ξύλο κυπαρισσού, είτε από ψημένο χόμα. Κατά τη μαρτυρία δε του Πλουτάρχου, όταν έθαβαν τους νεκρούς των οι 'Αθηναίοι τους γάριζαν το πρόσωπο προς την άνατολή, ενώ οι Μεγαρείς τους τοποθετούσαν αντιθέτως.

Στην άρχη, οι άρχαίοι πρόγονοί μας δεν έθαβαν κανένα σημάδι στους τάφους. 'Αργότερα όμως άρχισαν ν' άνειγείνουν πολυτελή μνημεια. 'Ηταν μάλιστα τόσο μεγάλη η πολυτέλεια, όστε ο Σόλων άπαγόρευσε στους συμπολίτας του τά πολυτελή μνημεια.

'Από τους τάφους που έσηνηθίζοντο στην άρχαίότητα, δαπανηρότεροι ήσαν οι λεγόμενοι θολωτοί, τους όποιους άνοιγαν κάτω από τη γη και διασκεύαζαν με πολλή τέχνη. 'Επειδή όμως αυτοί άπαιτούσαν πάρα πολλά χρήματα, προορίζοντο μονάχα για τους βασιλείς.

'Αλλο είδος τάφων ήσαν οι λεγόμενοι λαξευτοί, οι όποιοι είχαν άρκετή ευρυχωρία, σχεδόν όση ένα δωμάτιο, και έκκαλλίζοντο μέσα στους βράχους. 'Εχουν βρεθεί άρκετοί απ' αυτούς τους τάφους στην περιφέρεια των 'Αθηνών και ίδιος στα νησιά.

'Αλλά το πιο συνηθισμένο είδος τάφων ήσαν οι τύμβοι. Στην περίπτωση αυτή, άνοιγόταν ένας λάκκος, όπου έθαβαν τον νεκρό και τον σκέπαζαν με χόμα. Κατ' αυτό τον τρόπο σχηματιζόταν πάνω απ' τον τάφο ένας γήλοφος μικρότερος ή μεγαλύτερος, ανάλογα με την έπισημότητα του μεταστάντος.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

'Η γυναίκα στον έρωτα ακολουθεί ιδιαίτερο κώδικα τιμής. Φίλιππος της 'Ορλεάνης

Τά παράφορα πάθη καταλήγουν συνήθως στην ήρεμία και τη λήθη. Βύρων

'Η ήδονη διαφέρει από την ετυχία κατά τούτο, ότι ή μόν ήδονη άγοράζεται, ή δέ ετυχία δεν πωλείται. Μπαλζακ

'Η κωλολογία και η συκοφαντία δεν θα έφεραν άποτέλεσμα, αν δεν ύπηρχαν ήλίθιοι που να τους άνοίγουν δρόμο. Δουμάς